

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ТА СОЦІАЛЬНИХ
КОМУНІКАЦІЙ

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В
ОСВІТІ:
теорія і практика**

Збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

Мукачево
(27 серпня 2021 року)

УДК 159.9:028.02:37:02:929:37:021(043.2)

Б59

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Наково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 1 від 31.08.2021 р.)

Відповідальний за випуск – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Прокопович Л.С.

Головний редактор:

Щербан Т. Д. – доктор психологічних наук, професор, ректор МДУ.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Моргун А. В. – декан гуманітарного факультету, кандидат філологічних дисциплін, доцент.
Прокопович Л. С. – кандидат філологічних дисциплін, доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Мовчан К. М. – директор Наукової бібліотеки МДУ, старший викладач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Веремчук О. В. – кандидат педагогічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Курило О. Й. – кандидат філологічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Попович Н.Ф. – кандидат філологічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Бабіля М. В. – провідний бібліограф, асистент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Б59

Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика: збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 27 серпня 2021 р. Мукачево / ред. кол.: Т. Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: МДУ, 2021. – 69 с.

3. Трофимова Р. Трактовки библиотерапии / Р. Трофимова // Мир науки, культуры, образования. – Горно-Алтайск, 2007. – № 1. – С. 69-72.

УДК 159.9:81:615.8

МАРЦЕНЮК М.О.,
Мукачівський державний університет

*ПСИХОЛОГІЧНІ ТА КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ МЕТОДУ
МОВНОЇ ТЕРАПІЇ*

За своєю структурою та правилами мова є одним з найскладніших винаходів людства, проте діти різних народів світу з надзвичайною легкістю в ранньому дитинстві засвоюють її та оволодівають мовленням. Цікаво, що цей процес починається у всіх дітей практично однаково та проходить одні й ті ж самі стадії.

Формування мовлення – процес складний та різнофакторний, до якого залучені ряд складових: центральна нервова система, рухова та емоційно-вольова сфери. Мовлення відіграє виключно важливу роль у формуванні вищих психічних функцій дитини. Дефекти мовлення – це серйозні проблеми в розвитку дитини, в формуванні його вищих психічних функцій, а саме: пам'яті, мислення, логіки, уваги, а також приймає участь в плануванні та регулюванні поведінки дитини, впливає на розвиток особистості в цілому. Дитині з такими особливостями буде важко засвоїти дошкільну підготовку та навчальну програму у школі. В подальшому можливі труднощі в навчанні, порушення читання, письма. Дітям з порушенням мовлення притаманними є: нестійкість інтересів, низька спостережливість, низька мотивація, негативізм, імпульсивність, підвищена дратівливість, невпевненість у собі, агресія та образливість. У таких дітей можуть виникати труднощі при спілкуванні з оточуючи та побудові стосунків з однолітками, що в майбутньому може призвести до проблем в сфері соціальної та професійної адаптації [1; 2].

В сучасній психолого-педагогічній практиці велике коло мовленнєвих проблем і труднощів може корегуватися за допомогою *мовної терапії*. Мовна терапія - це метод, спрямований на покращення мовлення дитини, її здатності розпізнавати мову та покликана усунути такі проблеми, як погана артикуляція окремих звуків, заїкання, фонологічні і голосові розлади.

Мовна терапія допомагає дитині краще виражати себе через вербальне і невербальне мовлення. Основна увага в ній приділяється:

- правильній артикуляції і вільній вимові звуків, слів і речень. Діти, у яких є проблеми з вимовою, як правило, погано вимовляють слова і не можуть вільно розмовляти. Мовна терапія спрямована на розв'язання даної проблеми і допомагає краще вимовляти слова;

- роботі над гучністю мовлення. Часто діти з порушеннями мовлення говорять або занадто тихо, або занадто голосно. Мовна терапія спрямована на те, щоб навчити дитину краще вимовляти слова і регулювати гучність мовлення;

- виразності мовлення, яка досягається за допомогою ілюстрацій, знаків і літер. Дітям, які страждають від порушень мовлення, буває важко спілкуватися не тільки усно, але й письмово. Їм буває важко правильно вживати граматичні конструкції, правильно складати речення та описувати ситуації. Мовна терапія спрямована на те, щоб навчити дитину цього.

1. Мовна терапія необхідна, якщо:

- людям важко зрозуміти, що говорить дитина, оскільки її мовлення нерозбірливе;

- дитині важко вимовляти слова або висловлювати за допомогою слів свої думки;

- дитина заїкається: повторює звуки або склади або вимовляє будь-який звук занадто довго;

- дитина може вимовити тільки одне-два простих слова (наприклад, мама, тато і т. ін.) і не може говорити реченнями з трьох і більше слів;

- дитина не розвиває такі соціальні навички, як дружба і спілкування з однолітками. Вона не може заговорити з іншими дітьми, пограти з ними або взаємодіяти якимось іншим чином.

2. Мовна терапія може бути потрібна для того, щоб навчитися правильно використовувати мову в різних соціальних ситуаціях: заговорити з кимось, завести друзів або попросити про щось іншу людину.

3. Дитині може знадобитися мовна терапія через інвалідність або такі захворювання, як аутизм або порушення слуху, оскільки вони впливають на здатність дитини до спілкування [3].

Для гармонійного розвитку дитини та щоб мінімізувати проблеми розвитку її мовлення, варто при найменших сумнівах звернутися за діагностикою до дитячого невролога, психолога та логопеда.

Отже, мова та мовлення – це найбільш важливі складові нервово-психічного розвитку дитини, становлення яких відбувається протягом перших років життя та в подальшому визначає його якість у всіх наступних вікових періодах та формує її особистість.

Список використаних джерел

1. Визель Т.Г. Основы нейропсихологии / Т.Г. Визель. – М., «Астрель», 2005. – 383 с.
2. Выготский Л.С. Психология развития человека / Л.С. Выготский. – М.: Смысл, 2003. – 1135 с.
3. Мовна терапія для дітей: поради і вправи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://childdevelop.com.ua/articles/develop/9105/>.

УДК 028.6:37(043.2)

МАТВІЙЧУК О. Є.,
Інститут післядипломної освіти
Київський університет імені Бориса Грінченка

*ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО МОДУЛЯ «БІБЛІОТЕЧНА ПЕДАГОГІКА» В
ІНСТИТУТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА*

Шкільна бібліотека як невід’ємна структурна складова навчального закладу є багатофункціональною установою, ефективність діяльності якої значним чином залежить від особистості бібліотекаря, його творчих підходів до роботи, використання нових форм і методів [1].

Важливим завданням кожного шкільного бібліотекаря є підтримка інтересу до книги, виховання культури читання, залучення школярів до читання, популяризація книги та читання, які є складовими міждисциплінарної галузі «Бібліотечна педагогіка», що вивчає педагогічні основи бібліотечної роботи, проблеми теорії читання, виховання його культури, а також взаємовідносин бібліотекаря і читача. Предметом даної науки є педагогічна аспекти бібліотечної діяльності, базисом – книга, читач [2].

У сучасних пріоритетах виховання читача, особливо в умовах впровадження Нової української школи, стратегії розвитку читання на 2021–2025 роки «Читання як життєва стратегія» актуалізувались питання співпраці вчителя, учня, батьків та бібліотекаря, трансформації діяльності шкільної бібліотеки. Педагогічна діяльність шкільного бібліотекаря є затребуваною для сьогодення, потребує як теоретичного так і практичного осмислення. Проте, варто констатувати, що шкільним бібліотекарям не вистачає знань, щодо методології та методів вивчення читачів, психологічного сприйняття читання, сучасних форм групової та масової роботи бібліотеки. Посилення акцентів на розвиток читання як життєвої практики потребують від шкільних бібліотекарів постійного тримання «руки на пульсі», що безперечно залежить від їх самоосвітньої діяльності та підвищення кваліфікації.

ЗМІСТ

Веремчук О. В. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕРАПІЇ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....	3
Веремчук О. В., Галузінський Б. О. БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК НАПРЯМ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК.....	6
Гасуляк С. Р., Прокопович Л. С. ВПЛИВ ТВОРЧОСТІ ІВАНА ФРАНКА НА ЧИТАЧА.....	9
Курило О.Й., Попович Н.Ф. БІБЛІОТЕРАПІЯ: ПОНЯТТЯ, ЗАВДАННЯ, ОСНОВНІ ЕТАПИ.....	11
Курило О.Й., Прокопович Л.С. БІБЛІОТЕКОТЕРАПІЯ ЯК НАПРЯМОК РОБОТИ СУЧАСНОГО БІБЛІОТЕКАРЯ	13
Марценюк М.О. ПСИХОЛОГІЧНІ ТА КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ МЕТОДУ МОВНОЇ ТЕРАПІЇ.....	15
Матвійчук О.Є. ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО МОДУЛЯ "БІБЛІОТЕЧНА ПЕДАГОГІКА" В ІНСТИТУТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА.....	17
Матвійчук О.Є. ПОГЛЯД НА БІБЛІОТЕЧНУ ПЕДАГОГІКУ ЯК ОСВІТУ ЧИТАЧА (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ФОНДІВ ПЕДАГОГІЧНОГО МУЗЕЮ УКРАЇНИ).....	18
Мовчан К.М., Бондарєва Д.-Т. БІБЛІОТЕКА – АПТЕКА ДЛЯ ДУШІ.....	21
Мовчан К.М., Звірич О. БІБЛІОГРАФІСТИКА – ЗАСІБ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВЦІВ.....	22
Мовчан К.М., Козлік Р. БІБЛІОТЕРАПІЯ – ДУХОВНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ.....	24
Мовчан К.М. БІБЛІОТЕКИ І БІБЛІОТЕРАПІЯ НА ДОПОМОГУ КОРИСТУВАЧУ.....	26
Мовчан К.М., Теличко В. БІБЛІОПЕДАГОГІКА ЧИТАННЯ.....	28
Моргун А.В. ТЕРАПЕВТИЧНА КАЗКА ЯК ПРАКТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕРАПІЇ.....	29

Електронне наукове видання

***БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА, БІБЛІОГРАФІСТИКА,
БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
теорія і практика***

**Збірник тез доповідей І-ї Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

Головний редактор:	<i>Щербан Тетяна Дмитрівна</i>
Відповідальний за випуск:	<i>Прокопович Лідія Сігізмундівна</i>
Упорядкування та комп'ютерна верстка:	<i>Бабіля Марина Василівна</i>

Формат 60*84/16
Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. аркушів – 2,9

Адреса видавництва:
Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600,
тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvc@mail.msu.edu.ua

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>